

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy órára 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésben, Szinay Gyula kiadó irodájában (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Hajdúvármegye és az államosítás.

Debreczen, május 19.

I.

(K. B.) Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága május 14-iki közgyűlésén foglalkozott a napi-renden levő kérdéssel, a közigazgatás államosításával. A közgyűlésről hozott tudósításunkban beszámoltunk a közgyűlés lefolyásáról, szombaton közzöltük Szinay Gyula bizottsági tagnak az államosítás ellen mondott beszédét, mely a hajdúvármegyei függetlenségi és 48-as párt álláspontja jelzőjéül tekinthető, — de e tárgy oly fontos s oly közérdekű, hogy felette csak úgy röviden napirendre nem térhetünk, hanem behatóbban kell foglalkoznunk a szavazás eredményével s az azt előidézett körülményekkel.

Hajdúvármegye székházának homlokzatáról levehetik a Bocskay-czimert s oda illeszthetik helyére a Bach-korszak czimérét, azt a furesa madarat, melynek két feje van, — mert Hajdúvármegye csütörtöki közgyűlésén olyan határozatot hozott, mely beillett volna a Bach-korszakba. Ugy tünt föl előttünk, hogy a régi beamter-világ szelleme, melyet örökre letűntnek hittünk, ismét föltámadt s az ősi önkormányzat jelszava helyett az osztrákok által föltalált butaságnak, a centralizációnak réme kísért közöttünk!

Bocskay népe megtagadta önmagát. Eddig őszinteség, egyenesség és bátorság jellemezte, — de a csütörtöki közgyűlés határozatából hiányzott az őszinteség, nyoma sem volt

benne az egyenességnek, a bátorság pedig a minimumra szállott alá. A helyett, hogy férfiasan, egyenesen nyilatkoztak volna e kérdésben, a helyett, hogy határozott igent, vagy nemet mondtak volna, kitérő határozatot hoztak, melyet jobbra is, balra is lehet magyarázni; nem mondták meg, hogy óhajtkák-e a kinevezési rendszer behozatalát s a választási rendszer eltörlését, csupán reményüket fejezték ki, hogy az államosítás kérdését bölcsebben fogja a törvényhozás megoldani. Ők tehát nem törtek ezen a fejüket, biznak mindent a gondviselésre s a felsőbb hatalmak bölcsességére, az átiratokat egyszerűen levéltárba teszik, hadd lepje be ott azokat a penész!

— Ugyan hogy tudott ennyi kalvinista ember ilyen lutheránus határozatot hozni!?

Alsófehérvármegye közönsége (tehát a nemzetiségi bajokkal vesződő Erdély egyik vármegyéje, — erre e helyen is figyelmeztetjük Osváth F. bizottsági tag urat) átirat Hajdúvármegyéhez az iránt, hogy ennek közönsége az országgyűléshez szintén intézzen föliratot az önkormányzat és a választási rendszer föntartása érdekében. Söväg Gábor és társai hasonló szellemű indítványt nyújtottak be a közgyűléshez. A labanczeza vált Szatmár- és Somogyvármegyék pedig arra biztatták Hajdúvármegye közönségét, hogy az államosítás mellett irjon fel.

És mit tett Hajdúvármegye közönsége?

Kimondta, hogy a közigazgatás rendezését elodázhatlan szükségnek tekinti s megbízik a törvényhozás bölcsességében és hazafiságában, hogy ezt a legczélszerűbben viszi keresztül; reméli, hogy az államosítás iránti tör-

vényjavaslat a jó és gyors közigazgatás, az egyéni és közszabadság biztosítása érdekében megfelelőleg fog elfogadtatni. Ennélfogva az átiratokat egyszerűen tudomásul veszi és levéltárba teszi.

Nem nyilatkozott tehát az iránt, hogy a közigazgatási javaslatot jónak, vagy rossznak tartja-e, belenyugszik-e a vármegye önkormányzati jogának és a választási rendszernek eltörlésébe, — azonban reméli, hogy az államosítás iránti törvényjavaslat el fog fogadtatni. Itt lóg ki a tagadhatatlanul igen ügyesen fogalmazott határozati javaslatból — a lóláb! Elrejtett formában mégis ki van mondva, a mit nyíltan szégyeltek kimondani, hogy óhajtkák az államosítás behozatalát, a boldog emlékeztető Bach-rendszer föltámadását!

Ha már a Söväg Gábor és társai indítványát nem akarták elfogadni, nem sokkal egyenesebb és férfiasabb lett volna-e a határozati javaslat helyett az Osváth Ferencz indítványát fogadni el, a ki azt indítványozta, hogy a vármegye közönsége egyenesen az államosítás mellett irjon föl!?

A szabad véleményt és szabad meggyőződést feltétlenül tiszteljük, — de azért nem hallgathatjuk el, hogy az Osváth Ferencz bizottsági tag ur beszéde meglepett bennünket. Sokat mondhatnánk e beszéd megezőfálására, de legyen elég csak két pontjával foglalkoznunk.

Egyik sarkpontja az volt e beszédnek, hogy a tisztviselők függetlenségét csak a kinevezési rendszer biztosíthatja. Merő tévedés! Mert a kinevezési rendszer éppen a független gondolkozásu elemektől fosztja meg a tisztikart

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Jövel Szentlélek!...

Mint bús viharok gerjedő haragja,
 Sebesen zugó szél zendül az egből;
 A Golgothanak éjkorom keresztje
 Meggyulad rácsapott csodás tüztől.
 Virág. — a lángoló kereszt világát,
 S fényt a merre hinti s szerte szórja:
 Bálvány s avult országok dűledékin
 Fölepi a Megváltó Ige trónja.

A trón még áll és állni fog örökké:
 Az Ur hatalmát tette talpkövéül.
 Bar számolynál — ellenül szegődve —
 Eltántorult, halátlan nemzedék ül;
 Gúnydallá lett buzgó Hallelujája,
 Az oltáron Kain-gyújtotta tűz ég;
 Istennek népe száműzött, hazátlan,
 Szent templomából kúfarok kiűztek.

Jövel oh első pünköst viradatja!
 Lang-fegyvert adj a bujosok kezébe!
 Hadd döntse porba Jerikó falát ma
 Az ének, melyet zeng az Úrnak népe,
 Látsok a thaddlasson Jeruzsálem,
 A néma száját! üz nyelv nyissa szóra,
 Jövel Szentlélek! jöjj Istennek Lelke!
 Bab s szenvedők örök vigasztalója!

Tóth József.

Mit kívánsz?

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

Egymás mellett ültek a zöld lugas árnyékában.

Az alkonyodó nap piros sugarai arannyal festették be a lombokat, melyek büszkén ringatták a halkan libegő szellőben a mosolygó május által pazarul rajok halmozott ekességeiket.

Zöld bokrok tövén gyöngyvirágok, felülről pedig ákácvirágok arasztottak el bódító illatukat a kertben; s a közeli nádas töből hangzó béka-kurultyolás és az ilyen esetekben elmaradhatatlan fülemile-dal teljessé tette a chablont, mely egy tavaszi kerti idyll megkívántó keretét képezi.

Egymás mellett ültek tehát és csevegtek. Érdekes ketalak.

A fiatal ember maga a megtestesült külső szabály, mit egy jó társaságban forgó ifjunak külső magatartása tekintetében szem elől téveszteni nem lehet.

Kifogástalan öltözék; csatos cipők, színes harisnya, szürke nadrág, fehér mellény nagy kivágással, bodros ing, nefejeitsekkel himzett fehér nyakkendővel, arany-méhet abrazoló, mellülvel feloldalt atsurva, barna kabát, világos kalap, gondosan pódrótt kis bajusz, si-

mára borotvált arc, czvikker arany-fonallal, legújabb izlés szerinti frizura. A csinos sétatálcza elefántesont gombját beszélgetés közben elegánsul tudja hol erre, hol arra irányozni, mintegy nyomatékot adva vele szavainak, néha pedig ajkaihoz emelve.

Minden mozdulatán, egész magatartásán meglátszik a deli ifjunak, hogy finomságra, izlésre, kifogástalan előzékenységre törekszik. Ha ezt az ifjut virághoz kellene hasonlítani, egy új czimet adnék neki, mely még nem került bele a növénytanba, de a mely ma már nem ismeretlen típus: »Asphalt-virág.«

A fiatal leány egyszerű halványkék ruhát visel, mely nagyon is karsu derekán övvel van átszorítva.

Ügyes fejecskéjét kíváncsian fordítja az ifju felé, alkalmat adva ennek, hogy a legszebb angyalarczok egyikeben gyönyörködhessek, a miket az Isten jó kedvében alkotott és küldött a ronda sártekére. Nyílt tiszta homloka sugárzó, szelid tekintete, hamvas piros orcája, mosolygó ajaka, mely akkor is beszél és sokat mond, mikor hallgat; beszéd közben megmegvillanó gyöngyvirág-sor foga, fehér nyaka, rózsás fülecskéi oly bájosá teszik ezt az üde kis teremést; ékszere nincs, csak a keblére

s egyedül a hajlongó, beamter-lelkületű, csuszómászó strébereknek ad helyet. A miniszter atyafisága, komasága és kortes hada mind bejut vármegyei hivatalba, de a legérdemesebb tisztviselőket mellőzik, ha szabad gondolkodással mernek birni. De mire való is lenne a jövő vármegyei hivatalnokainak a gondolkodás az ész? Nem lesz arra szükségük, hanem egyszerűen cselekszik azt, a mit előírnak nekik! Ha majd Osváth F. ur meg fogja látni a kinevezési rendszer által létesítendő tisztikart, melynek kvalifikációja közé föl fog vétetni még a majom-képűség is: maga is meg fog borzadni tőlük!

Osváth F. ur beszédének másik sarkpontja az volt, hogy csupán a kinevezett tisztviselők fojthatják el a nemzetiségi izgatásokat. Ez meg nagyobb tévedés. Mert erélyes főispán és erélyes püspök alatt teljes lehetetlenség a nemzetiségi izgatás. Számos példát tudnánk erre fölbözní. Ott, hol nemzetiségi izgatások vannak, vagy a főispán, vagy a püspök, vagy pedig mindakettő gyenge. — vagy pedig kortes érdekért — bűnös könnyelműséggel elnézik a nemzetiségi izgatásokat. Így lesz ez a jövőben is. A kormány, míg teljesen független magyar kormányunk nem lesz, ha rászorul, paktálni fog a nemzetiségekkel — az ellenzék ellen — mint eddig tette. A kinevezéstől a nemzetiségek nem fognak megijedni, sőt meg fog történni, hogy akárhány izgató tót, oláh s rác jegyző bejut a kinevezendő jegyzők sorába, mert képviselő-választáskor szükség lesz rájuk!

Mi teljesen osztjuk Bánó Józsefnek azon nézetét, hogy a magyarság sohasem követett el önmaga ellen nagyobb vétet, mint midőn a nemzetiségi törvényt meghozta. Ebből ered a legtöbb baj, — ez a szülője a nemzetiségi izgatásoknak, ez gátolja a magyarosítást. Ennek fejtegetése azonban nem tartozik jelen cikkünk keretébe s csak az Osváth F. ur beszédével kapcsolatban hoztuk fel.

Dr. Popper Mór valóságos dichymnuszt zengett az államosításra. Azt mondta, hogy nem félti attól a szabadságot. Felhozta, hogy midőn Franciaországban legnagyobb volt a közszabadság, akkor voltak az egyesek legnagyobb zsarnokság alatt s százával végezték ki az embereket.

No hát az olyan abszolutisztikus tendenciájú beszédért, mint a minőt Dr. Popper Mór ur tartott, ma is könnyen kivégeznék az embert — Franciaországban!

Dr. Popper Mór ur (ha ugyan a nagy zajban jól értettük) célzott beszédében a zsidó-emancipációra is. Hát — hogy őszintén beszéljünk — a zsidókat nem azért vette be a magyar törvényhozás az alkotmányosság sánczai közé, hogy azokat lerombolni segítsenek, hanem azért, hogy azokat lerombolni védői legyenek. És zsidó polgártársaink — kevés kivétellel — mégis tüskén-bokron keresztül követik a kormányt, készek előmozdítani annak minden abszolutisztikus törekvését, mert azt hiszik, hogy a kormány védi őket — és nem a szabadelvű magyar szellem — az antiszemitizmus ellen. No hiszen szépen védi! Hogy tovább ne menjünk, Hajdúvármegyében a kormánypárt antiszemita izgatásokkal küzdött Polónyi Géza ellen s ezen antiszemita izgatások vezére — Hajdúvármegyének egyik tisztviselője volt!

A Dr. Popper Mór ur által óhajtott kinevezett tisztviselők ezt még fokozottabb mérvben fogják megcselekedni, mert azoknak nem a jó közigazgatás, hanem az ellenzék ellen való küzdelem és korteskedés lesz a főfeladatuk, hiszen az egész közigazgatási javaslat egyegyedül abból a célból készült, hogy gf. Szapáry Gyula, kinél törpébb államférfi még nem ült a magyar miniszterelnöki széken, a jövő képviselő-választásokon — a hivatalos apparátus segítségével — biztosíthassa magának a többséget!

A »hivatalos« Hajdúvármegye tehát nyilatkozott, még pedig — bár elrejtett formában — az államosítás mellett. De nyilatkozott már, még pedig jóval előbb, Hajdúvármegye lakossága is, még pedig az — államosítás ellen. Alig van vármegyénknek olyan városa és községe, mely az országgyűléshez az önkormányzat és választási rendszer föntartása érdekében föl ne irt volna: és a vármegyei bizottság, mely ezen községeket és

városokat van hivatva képviselni, mégis az államosítás mellett nyilatkozott. Nem találják ezt olvasóink hallatlan képtelenségnek? Hallatlan dolog is, képtelenség is, — de mégis megtörtént. Hogy miként történhetett meg: azt jövő cikkünkben fogjuk illusztrálni.

A levéltárak szervezése. A »Századok« mult havi számában Sváby Frigyes a közigazgatási reform alkalmából fölszólalt a megyei levéltárak érdekében, a történelmi érdekű okleveleknek szakszerű kezelését és néhány központban leendő összpontosítását ajánlván. Most a »Századok«-ban Szilágyi Sándor is hozzászól a kérdéshez és azt proponálja, hogy a hatósági levéltárak egy hatóságnak, az Országos Levéltárnak rendeltessenek alá. Csakhogy ez esetben az országos levéltár is állami levéltárrá volna emelendő, működési körét is ki kellene terjeszteni s mint a csoportosított vidéki levéltárak fölügyeletével megbízott közeg, megfelelő autonómiával is föl lenne ruházandó. Először is a belügyminiszteriummal szemben elfoglalt jelenlegi semleges, ugyszólván segédhivataloszerű jellegéből kivetkőztetvén, helyzete szabályoztatnék, belügyeiben nagyobb önállóságot nyerne, pl. a napdiások és gyakornokok kinevezésére is fölhatalmaztatnék. Az Állami Levéltár feje közvetlenül érintkezne a belügyminiszterrel, szóval úgy, mint írásbelileg s a jelenleg a belügyminiszterium közjogi osztályához utalt ügyek jelentékeny részére nézve nem csupán, mint most, semleges véleményadás, — hanem egyszersmind önálló elbírálás s érdemileg való döntés lenne hivatása. Egy másik föladata volna az állami levéltárnak, hogy szakavatott levéltárnokokat képezzen ki. Végül a jelenlegi országos levéltár számára új, tűzbiztos épületet kellene emelni.

BELFÖLD.

A horvát országgyűlés csütörtökön nyílik meg s a regnikoláris bizottság jelentésének letárgyalása után leginkább közigazgatási irányú javaslatokkal fog foglalkozni. A kormány törvényjavaslatokat fog beterjeszteni a vízjogról, halászati jogról, legelők önkényes fölosztásának megszüntetéséről s az 1889—90 évi zárszámadásról Magyar- és Horvátország közt. Ha a vízjogi törvényjavaslatot az öszre halasztják, akkor az országgyűlés csak két hétig fog együtt ülni.

tüzött pár szál gyöngyvirág, a mit maga szakított az imént könnyed pajzánsággal s tréfás meghajlás mellett nyújtott belőle a kifogástalan ifjunak is, a ki völegénye.

— Lehetek olyan szerencsés uram?

— Köszönöm, kedves Adél. De ez nekem nem elég.

— Nem elég? Hát még mi kellene?

— Virág csók nélkül mitsem ér.

Adél kisasszony még csak egy pillanatig sem habozott, hanem megkapva a völegénye fejét, jobbról is, balról is kapott csókot annyit, hogy összekuszálódott a frizurája.

— Köszönöm kedves Adél, tudom, hogy szeret. De még ez sem elég.

— Nem elég? — szólt a lányka megütöközve s talán némi aprehenzióval is, hogy az ő csókját csak ennyibe veszi ő, és épen ő.

— Pardon, kedvesem; ne vegye rossz néven; a kegyed csókja nekem a világon mindennél edesebb. De a boldogsághoz ez még nem elég.

— Hát még mit kívánsz? — kérde a lány kíváncsi aggodalommal.

— Mit kívánok, kedves Adél? Ön igazán gyermek. Hát azt hiszi, hogy a boldogság csak csókolózásból áll? Hogy egész életünkön ke-

resztül csak csókolózni fogunk s egyéb életcélunk nem is lesz, mint a csókolózás?

A lány kérdőleg tekintett az ifjura, de semmit se szólt.

— Ó én ennél többet is kívánok s önt nem azért szerettem meg, mert a csókja édes. Megszerettem, mert magamhoz minden tekintetben méltó társnak találtam. Ön szép, fiatal, előkelő család tagja, vagyonos; épen olyan, mint a minőt én magamnak álmaimban alkottam, ki nekem minden tekintetben megfelelő kedves feleségem s urnóm leend. Az ön szépsége, műveltsége, zenében, irodalomban s a lelki műveltség magasabb kellékeiben való kitünő előrehaladottsága biztosítja az ön számára barátainknak, a világnak legteljesebb elismerését, hódolatát; kedvessége, jó kedve örmére fog szolgálni környezetének; ő én már előre örvendek, tudva, mily hódításokat tesz majd a szalonokban, bálokban az én ünnepeit feleségem; a mellett ön jó, szelid és engedelmes, már szülei így nevelették önt; házi békénk önnök e kedves tulajdonságai által kellőleg biztosítva lesz. Mindezek a tulajdonságok a mi boldogságunkhoz okvetlen szükségesek s örvendek, hogy ön e kívánalmaknak meg is felel. Láthatja tehát kedves Adél, hogy a boldogság-

hoz egyéb is kell — csókon kívül. — Viszont azonban ön is számot tarthat velem szemben egyéb kívánalmakra, miket én — bármily áldozatok is legyenek — igyekezni fogok önnök megszerezni. Nos, legyen szives most ön elmondani a saját kívánságait.

A lány a hosszas beszéd alatt némi lehangoltsággal csüggesztette le tekintetét s szórakozottan tépte le egyenkint gyöngyvirága szemecskéit. Micsoda aprólékoságok ezek az ő képzelte mennyországához képest.

— Nos, kedves Adél, hát mondja meg, ön mit kíván?

Adél felveté sötét szeméit, melyek félig szerelmes, félig bánatos fényt sugároztak a szeretett ifju felé, de nem szólt semmit.

— Hát nem mondja meg; vagy egyáltalán nincs semmi kívánni valója; hisz akkor ön nem is igen törődik a jövővel; vagy talán nagyon is sokat kíván? Mi?

A lányka szempilláin egy gyémántnál ragyogóbb könyecsepp jelent meg. Rózsás ajkai mintha szóra akartak volna nyílni, de mintha nem tudta volna eltalálni az első szót, a melylyel az ő kívánni-valóit elsorolja. Arcán szelid bánat, tekintetében esdeklés tükröződött.

Az ifju magához vonta.

Horváth Gyula országgyűl. képviselő csakugyan lemondott képviselői mandátumáról s választóihoz nyílt levelet intézett, melyben lemondásának okait fejtegeti. Lemondásának tulajdonképeni oka a közigazgatási törvényjavaslat, melyről Horváth ezeket írja: »A törvényjavaslat egésze és részletei fölött az van hivatva bírálatot mondani, kit önkök képviselőjüknek választanak. Én az eddig elfoglalt ellentétes álláspontom kifejtésére szoritkoztam s csupán e nézetnek adott kifejezést a »Magyar Hirlap«, melyet szerkeszteni szerencsém van. És hogy minő vélemény szabadságot tart megengedhetőnek a szabadelvű párt vezére: gr. Szapáry Gyula, az iránt tájékoztatást nyújthat önköknek az, hogy nemcsak én, hanem e lapnak egy másik munkatársa is figyelmeztetve lettünk általa, hogy a még csak a bizottságban tárgyalt javaslat bírálata inkompatibilis pártállásunkkal. Ha csakugyan ezen szempont vezette Horváth Gyulát lemondásánál, akkor kár volt lemondania, hanem [csatlakoznia kellett volna azokhoz, kik a közigazgatási törvényjavaslatot elfogadhatónak nem tartják!

Az állami tisztviselők illetményének szabályozásáról szóló javaslatot Wekerle pénzügyminiszter az 1892. évi állami költségvetéssel egyidőben a képviselőház elé fogja terjeszteni.

KÜLFÖLD.

Bratiano János volt román miniszterelnök, Károly király mellett a modern Románia legkiválóbb politikai egyénisége, f. hó 16-án hajnalban, hosszú szenvedés után elhunyt. Azok sorában, kik a román királyságot megalkották, az uralkodó mellett Bratiano áll legelől. Olyan időben, 1876. július havától 1888. április elsejéig vezette hazája ügyeit, mely történeti jelentőségű Románia életében. Ez időbe esik a haderő reorganizációja, a románok részvétele az 1876/8-iki orosz-török háborúban, a fejedelemség felszabadulása a török felsőbbség alól s végül az önálló román királyság kialakítása.

Merénylet a czárevis ellen. Most már meg van állapítva, hogy az orosz trónörökös elleni merénylet elkövetője, a trónörökös mellé személyes biztonsága érdekében őreül volt kirendelve. A merénylőt saját japán rendőrtársai segítették ártalmatlanná tenni. György görög herceg botjával fogta fel a második csapást, melyet a gonosztevő a trónörökösre mért. A seb elől, a homlok jobb oldalán van.

Portugáliából. Alig érkezett meg az a hír, hogy aláíratott azon egyezmény, mely a Délafrika miatt támadt angol-portugál viszályt bekesen elintezte, nyomban követte az a másik hír, hogy a portugál kormány beadta lemond-

dását. Minden jel azt mutatja, hogy a gazdasági és külügyi helyzet általános alakulata buktatta meg a kormányt. Új kabinet alakításával gróf San-Janurio bizott meg.

Zsidó-üldözés. Korfuban és környékén nagyobb szabású zsidó-üldözés tört ki. Nem mulik el olyan nap, hogy zsidókat ne ölnének meg. Több görög kereskedő azt állítja, hogy az egész antiszemita mozgalmat egy európai fővárosból (Bécsből?) eredő izgatás okozta. Korfuban kihirdették az ostrom-állapotot.

Ujdonságok.

* **Piros pünköszt** az idén nem felelt meg szép jelzőjének. »Sűrű pünköszt lett belőle. Felhők borították az eget, gyakran megeredt az eső, még pedig hol futó zápor, hol áldást-hozó, termékenyítő, csöndes tavaszi eső. Természetes, hogy az eső elrontotta az ünnepi hangulatot. A szokásos népnépv. mely Debreczenben pünköszt második napján az erdőn szokott tartatni, midőn egész Debreczen reggeltől estig a nagyerdőn tölti a napot, elmaradt. Kinek lenne kedve mulatni, táncolni szakadó esőben? Hanem azért mégis voltak, kik az esővel dacoltak, s kimentek a nagyerdőre. De ezek sem élvezhették sokáig az illatos tavaszi levegőt, az erdő zöldjét, hanem kénytelenek voltak bevonulni a nagyerdei vígadó védőfedele alá. Ott aztán csendesen folyt a mulatság. De ha a táncolni vágyó leányok örömet el is rontotta az eső, annál több örömet szerzett a gazdáknak, kik pünkösztre szebb és jobb menyenyei szent ajándékot nem is kaphattak volna az esőnél!

* **Képviselő választók összeírása.** Az 1876-ik évi XVIII. t. czikk 1-ső §-a értelmében az országgyűlési képviselőválasztóknak a jövő 1892-dik évre szóló összeírására a központi választmány által az összeíró küldöttségek a város mind három választókerületére megalakítván: az összeíró küldöttségek elnöki részéről az 1874-dik évi XXXIII. t. czikk 32. §-a nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a választók névjegyzékének — a rendelkezés alatt álló hivatalos adatok alapján leendő — hivatalbéli kiigazítása a városház nagytermében folyó évi május 19., 20., 21., és 22-ik napjaiban délelőtt 9-től 12-ig és délután 3-tól 6 óráig nyilvánosan fog eszközölni, mely kitűzött határidőben a választási törvény (1874. XXXIII. t. cz.) 2., 3., 6., 7. és 9-dik §-ai, továbbá az 1875-ik évi VI. t. czikk 1-ső §-a alapján választóképeséggel bíró lakosoknak, a törvény 36-ik §-a szerint szabadságukban áll választói jogosultságuk igazolása végett az illető összeíró küldöttségek előtt személyesen is megjelenhetni. Debreczenben 1891. május 8. Az összeíró küldöttségek.

* **A főiskola köréből.** A bölcsészeti tanszékre négy pályázat adatott be: Dr. Öreg János debr. főgymnasiumi, Pócz János bekési gymnasiumi, Meleg Gyula m.-szigeti főgymnasiumi s végül dr. Serédi P. Lajos eperjesi ev. koll. tanárok által.

* **Tornaegyletünk** választmánya f. hó 13-án tartott ülésében elhatározta, hogy tekintettel arra, mikép a tornaacsarnok tervbe vett felépítése nem engedi, hogy az egyleti pénztár nagyobb mennyiségű kiadásokkal terheltessék meg: ennőlfogva szokásos majálisát ez évben nem tartja meg, hanem évi nyilvános versenyét a főiskola nyári tornahelyiségében mérsékelt belépti-díj mellett fogja a közönségnek bemutatni, mely határozat foganathá vétele a helyiségnek az illetékes hatóság részéről átengedését feltételezván, a választmány a szükséges engedély kinyerése iránti lépések megtételével az elnökséget bizta meg. E nyilvános verseny ki fog terjedni nemcsak a sportornázásra, hanem a vívásra is. A verseny határidejéül f. évi június hó 3-ika tűzetett ki s a tiszta bevétel a tornaacsarnok alapja javára fog fordítatni. Meghívók kibocsátatni nem fognak, hanem a nagy közönség plakátok által fog a verseny módozatairól értesítettetni.

* **Kinevezés.** Dr. Dicsőfi Sándor nagyváradi kir. járásbírói albiró alügyész-szé nevezetett ki a nagyváradi kir. ügyész-séghez.

* **A pályaházban.** Egy gazdag nagy kereskedő utra kel, s magával viszi legifjabb boltos legényjelöltjét. A pályaházban rá szól: — Nesze fiam pénz: válts két jegyet Nagyváradig. Egy másodosztályt és egy harmadosztályt.

Pár percz múlva visszatér az inas és hoz két harmadosztályt jegyet.

— Elment fú a jó dolgod? Hát nem megmondtam: az egyik jegy másodosztályt legyen!... dörgött a gazda az inasára.

— Nagyságos uram könyörgöm alássan, ha ön a harmadik osztályon akar utazni, csak nem járja, hogy én a másodikon menjek!

* **Gazdasági tudósító.** A földművelési miniszter Mersits János balmaz-ujvárosi gyógyszerészt Hajdúvármegye balmaz-ujvárosi járására az állandó gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

* **Öngyilkos takarékpénztári igazgató.** Szolnokon nagy feltűnést és nagy izgatottságot keltett, hogy Steigenberger Sámuel birtokos, a tiszavidéki takarékpénztár egyik igazgatója, november 17-ike óta nyomtalanul eltűnt. Hová lett, mi történt vele, azt mostanáig nem sikerült kideríteni. E hó 14-én aztán a Szolnoktól nem messze levő Szanda alatt a halászkok kifogták a vízből Steigenberger holttestét.

* **Feltámadt tanító.** A szolnoki újság írja a következő mulatságos történetet: Kun-Szt-Mártonban egy tanító annyira el volt keseredve, hogy meglötte magát. Az előhívott orvos ki is állította a halotti bizonyítványt az öngyilkosról és képzeltető meglepetése, midőn ugyanez az orvos másnap csibukkal látta a tanítót az utcán sétálni. A magyarázata a dolognak a következő: A tanító sebe a szivtáján volt és az orvos azt hitte, hogy meghalt, hanem a seb nem volt veszélyesebb, mint az átélt ijedség. Ettől hanyatvágódott a jeles pedagógus, azonban egyéb baja nem történt. Öngyilkossági kísérletének oka az, hogy az iskolaszék penzióba akarja küldeni, a nélkül azonban, hogy penziót adna neki.

* **Koch gyógymódja.** A mint hírlik, Koch Róbert tanár további adatokat hoz nyilvánosságra gyógymódszeréről, — egyszersmind várják, hogy megismerteti a tuberculin készítési módját.

* **Borzasztó szerencsétlenség** történt a berettyó-ujfalui cserép gyárban. Erdős Eszter b.-ujfalui hajadon és völgyénye Csizmadia Lajos derecskei illetőségű fiatal ember, továbbá Szabó Sándor b.-ujfalui 15 éves suhanc cserép-gyár munkások cserép égetés közben hihetőleg elszunyadtak s ez idő alatt a körültek felhalmozva levő tüzelő anyag tüzet fogott s mindhármanszörnyűtűzhallált szenvedtek s csak szenesedett holttestüket találták meg reggel. — A szerencsétlenség csak éjjel után kezdtek a fűtéshez. A két előbbi már háromszor ki volt hirdetve, mint völgyénye és menyasszony, de csak a halálban egyesülhettek.

* **Tolvajbánda gyerekekből.** Nagy-Kállóban egy három tagból álló tolvajbandát fedeztek föl, mely már hosszabb idő óta fosztogatja a boltokat és lakásokat. A derék kereseti társaság mindhárom részvényese alul van még a tizenhatszáz esztendőn. A czég, melynek egy eszmadiaiinas a főnöke, s egy tehénész- és kocsis-gyakornok a tagjai — halatlan fufanggal működik már hosszabb idő óta e veszedelmes terrenumon s olyan virtuozitással dolgozik, mely az idősebb művészeket is bámulatra gerjesztené. A multkor, éjjel, egy piaci ház padlására lopóztak föl, melynek földszintjén tizenkét üzleti helyiség s több magánlakás van. A padlásról egy költel segítségével akartak becsátkozni a boltokba, de rajta-vesztettek a kísérleten, a mennyiben a ház egyik ébrenlevő lakója, hallván a gyanus neszt, zajt ütött, mire a ház lakói üldözőbe vették a tolvajokat, s kettőt el is fogtak közülök, míg a harmadik szerencsésen megszökött. Az elfogottak bevallották, hogy a haditerveket mindig egy közös pénzében állapították meg, a hol a

— Hát nincs semmi szavad. No, mondd, mit kívánsz?

A bizalmas tegezés felolvastotta a hü léány szívet, melyben nincs egyéb, mint csupa szin-szerelém.

Átfonta kedvese nyakát, magához szorította s a fülébe sugta:

— Én csak azt kívánom, hogy szeress!

Luczi-Feri.

Gondolatok.

Szívünk s abból fakadó érzelmeink világa hasonló a sivatag oázához, amelyben földi vándorlásunk küzdelmei és fáradozalmi között minden nap pihenőt tarthatunk és új erőt, új kitartást meríthetünk a következő nap küzdelmeinek elviselésére.

*

A férfiak sohasem feledik el első, a nők pedig — utolsó szerelmüket.

*

A szív kétszeresen korlátolt szerv. Azért is az, mert többször tud szeretni és mert csak egyszer tud igazán szeretni.

hordókból bort s a vállalkozáshoz szükséges bátorságot szokták meríteni. Legutóbb valamivel többet ittak a kelleténél, s ezért nem végzek el feladatukat zaj nélkül. A fiatal tolvajoknak több orgazda volt segítségére, kiknél egész halmaz fehérneműt, edényt és gabonát találtak.

* **Vörös-kereszt-egylet.** A magyar szent korona országainak vörös-kereszt egylete központi igazgatósága Budapestről 1891. május 8-án 967. sz. a. következő leiratot intézte a debreczeni városi választmányhoz: »Tekintetes Választmány! A t. választmány által hozzánk felterjesztett évi jelentésre és pénztári számadásra van szerencsénk a következőkben válaszolni: A pénztári-számadást központi iródánk felülvizsgálása alapján kifogástalannak találtuk s gondoskodtunk, hogy a megfelelő adatok nyilvántartásunkban előjegyeztessenek. A választmány és tagok névjegyzékében történt változásokat anya-könyvünkben keresztül vezettük. A közgyűlési jelentésben foglaltak kiváló örömeinkre szolgáltak. Ékesen szóló bizonyítékai az abban felsorolt adatok a t. választmány valóban példás ügyszeretetének s odaadó munkásságának. Nincs az egyesületi működésnek oly részlete, melyre nagybecsű figyelmét ki ne terjesztette volna s különös elismeréssel kell e helyütt megemlékeznünk. Balogh Ferencz urnak a genfi nemzetközi bizottság jelentései alapján a debreczeni lapokban közzétett dolgozatáról, mely tárgyának érdekességénél, s ügyes csoportosításánál fogva, mint általános érdekű közlemény mindenképen alkalmas arra, hogy a közönség érdeklődését felkeltse. — Méltóztassék a nagytiszteletű tanár urnak szíves buzgólkodásáért — öszinte köszönetünket tolmácsolni. — De elengedhetetlen kötelességünknek tekintjük általában úgy a t. választmányt, mint különösen a tisztikarnak a közös cél megközelítésére irányuló törekvéseink nemes lelkű előmozdításáért legmelegebb elismerésünket kifejezni. Kifünő tisztelettel, Budapest 1891. évi május hó 8-án az igazgatóság Gr. Csekonicz Endre m. k. Daranyi m. k.

* **Az udvarias pénzügyminiszter.** A »B.-i H.-p.«-ban olvassuk a következő szellemes apróságot: Wekerle Sándor pénzügyminiszter kellemes meglepetésben részesítette a fővárosi napi sajtót. Az új fajta egyiptomi cigarettákból minden szerkesztőségbe két skatulyával küldött. Egyikben volt 100 darab, a másikban 25 darab. 100 darabnak ára 3 frt 50 kr., 25 darabé 90 kr. Mivel ilyen udvarias módon provokál minket a pénzügyminiszter arra, hogy a forgalomba most bocsátott cigarettákról ítéletet mondjunk, kötelességünk kijelenteni, hogy a cigaretták összes munkatársainknak izlettek s bátran merik ajánlani minden cigarettás férfinak. A magunk részéről pedig azt kívánjuk, hogy Wekerle ezt a jó szokását jövőre is tartsa meg s ha majd u j e z r e s e k e t b o c s á t f o r g a l o m b a : k ü l d j ö n b e a b b ó l i s s z e r k e s z t ö s é g ü n k b e e g y k i s s k a t u l y á v a l , s z i v e s m e g b í r á l á s v é g e t t .

* **Miniszteri rendelet.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki: Tapasztalván azt, hogy számos szüle az állami tanítónőképezdék pusztá nevelő intézeteknek tekinti, a melyben leányának az állampénztár költségén való kiképzését eszközölheti, a nélkül, hogy kötelezve érezné magát arra, hogy e költségek viszonzásául leányát csakugyan tanítónői vagy nevelőnői pályára adja: szükségesnek látom a tanítónőképezdékbe való felvételt szabályozó 1887. évi június hó 18-iki 8304. számú rendeletet a következő rendelkezésekkel kiegészíteni: 1. A felvételnél az igazgató-tanács és tanári testület figyelemmel legyen arra, vajjon a jelentkezőnek családi viszonyai valószínűvé teszik-e, hogy az illető csakugyan a tanítónői vagy nevelőnői pályára fog lépni. 2. Mindazok a szülők, a kiknek leányai az állami tanítónőképezdékben fenálló ingyenes tanításon kívül bármely más segélyre (egész vagy részbeni teljes ellátás, bennlakás, bennétkezés, pénzsegély) igényt tartanak, tartoznak folyamodványukhoz kötelező nyilatkozatot csatolni arról, hogy az esetben, ha az illető növendék, az önkaratán vagy önhibáján kívüli akadályoztatás esetét kivéve, képesítése

időpontjától számítva legalább öt éven át a tanítónői (nevelőnői) pályán működni nem fog, vagy ők, vagy a növendék kötelesek a kiképzetésre fordított államköltséget az államnak visszatéríteni. Ezek a kötelezvények az illető intézet iratárában megőrzendők. — Figyelemmel továbbá arra, hogy minden évben nagy számban érkeznek a tanítónőképezdékbe való felvétel kéréseket tartalmazó iratok a vezetés alatt álló miniszteriumba, holott itt elintézés nem nyerhetvén, csak szaporítják az amugy is tetemes irodai munkát, egyidejűleg felhívom a kir. tanfelügyelőséget, hogy hasson oda, miszerint ama folyamodványok a fentidézett rendelet 1. és 2. pontja értelmében ne a miniszteriumhoz, hanem az illető tanítónőképezde felügyeletével megbízott kir. tanfelügyelőhöz küldessenek. Kelt Budapest, 1891. évi május hó 2-án. Gr. Csáky, s. k.

* **Debreczeniek Szegeden.** A debreczeni kereskedelmi akadémia tanárai és növendékei a pénteki napot Szegeden töltötték s megtekintették Szeged gyárait és nevezetességeit. Megnézték többek közt az első szegedi kenderbevaló és finomító gyártelepet is, melynek tulajdonosa, egy Narburth nevű német, lekötélő szivélyességgel fogadta a turistákat s a kalauzolás után gazdag ozzonnával vendégelte meg őket. A szivélyes vendéglátás, melyet egy Svájcából Szegedre szakadt német gyáros gyakorolt a kálmínista Róma turistáival szemben, igen kellemesen lepte meg a debreczenieket s ennek lelkes tőzstokban adtak kifejezést. Itt megemlíti, hogy a debreczeni kereskedelmi akadémia áruismeri gyűjteménye részére Pálffy Testvérek paprika-gyára, az első magyar kenderfonó-gyár, a Pálffy Lipót-féle művegyészeti gyufagyár és első szegedi kenderbevaló és kikészítő gyártelep mintagyűjteményt fog ajándékozni. Végül az új-szegedi népkertet, a közúti hidat, rakpartot és a Stefánia sétányt tekintették meg és esti 8 órakor a Tisza-szállóban gyűltek össze a szegedi polg. és közép kereskedelmi iskola tanárai és növendékei társaságában társas-vacsorára, miután Kass vendéglős a debreczenieket vendégekül hívta meg. A vacsorán, melyet Kass János pazar megbeszéréssel rendezett, Bayer Ferenc szellemes felköszöntőt mondott a házigazdára, Öreg tanár humorisztikus összehasonlítást tett Szeged és Debreczen között s a szegedi tanároknak emelt poharat, Szegedi Endre a debreczeni ifjúságot éltette. Végül az ifjúság nevében Pallagy Andor felelt ügyesen rögtönzött beszédben, éltetvén az ifjúság kalauzait: a vendégszerető szegedi tanárokat és pályatársakat. A vidám lakomát az udvaron vacsorázó József főherceg is végignézte s tetszéssel hallgatta az ifjúság rajongását és a tőzstokat. A debreczeniek szombaton reggel utaztak el Szegedről a Bánságba.

Simonffy Sámuel.

Az előkellő, s ősi debreczeni család egyik kiváló tagja: Simonffy Sámuel ügyvéd, s kir. tanácsos elhunyt. A debreczeni társadalomnak egyik legjelentékenyebb, s legismertebb tagja volt ő, ki a közügyektől soha sem sajnálta a fáradságot. Mint városi bizottsági tag szorgalmasan eljárta a közgyűlésekre, s bizottsági ülésekre, minden fontosabb kérdésben hallatta szavát; hasonló tevékenységet fejtett ki városunk több pénzintézeténél is, melyek közül nem egnek ő volt a kezdeményezője. Ő fejtett ki legtöbb buzgóságot az iránt is, hogy a debreczeni helyi vasút megvásárlására részvénytársaság alakuljon. Az ügyvédi kamarának hosszabb ideig volt az elnöke, s az ő kezdeményezése folytán létesült a már megszűnt ügyvéd-egylet. Ügyvédi praxisát már korábban abbahagyta, s nyugalomba vonult vissza, de azért folytonosan éber figyelemmel kísérte a közügyeket, s a kedélyes, minden ízében gentleman öreg ur kedvelt alakja volt a debreczeni társas köröknek. A közügyek terén kifejtett buzgóságaért nyerte ő felségétől a kir. tanácsosi címet. A helybeli kormánypárt,

melynek egyik oszlop-embere volt, több ízben föléptette képviselő-jelöltnek, de a mandátumot nem tudta elnyerni. A szabadságharc alatt fegyverrel szolgálta hazáját. Simonffy Imre polgármester unokatestvérét gyászolja benne. — Halálának hírére több helyen kitűzték a gyászlobogót, s a család gyászjelentésén kívül az ügyvédi kamara is adott ki gyászjelentést. — Családja iránt, mely gyöngéden szerető apát vesztett el benne, általános a részvétel, s egész halommal érkeznek a gyászoló családhoz a részvét-levelek és sürgönyök.

A haláláról kiadott családi gyászjelentés következőleg hangzik: »Fájdalommal eltelt szívvel jelentjük boldog emlékeztű Nemetujfalui Simonffy Sámuel kir. tanácsos, ügyvéd s városi törv. bizottsági tagnak, élete 70-ik évében, folyó hó 17-kén reggel 2 órakor, rövid szenvedés után bekövetkezett elhunytát. Felejtetetlen halottunk földi maradványai folyó hó 19-én délután 4^{1/2} órakor a főiskolatér 349-ik számú háznál s ezt követve a ref. nagytemplomban tartandó gyászszertartás után, a czepléd-utcai sirkertben fognak örök nyugalomra térni. Debreczen, 1891. május hó 17-én. Az elhunyt fia: Simonffy Emil, nejevel Pruschinovszky Olgaival, s leányukkal: Ilonával, az összes rokonság nevében is.«

* **Hangverseny.** A debreczeni zenede növendékei előmenetelének bemutatása végett folyó 1891. év május hó 21-én csütörtökön a »Margit« fürdői telepen nyilvános hangversenyt rendez, a következő műsorral:

I. rész.

1. Tannhäuser dalmű nyitánya. Wagner Richárdtól. Zongorán 8 kézre előadják: Bauer Amália, Erdősi Mathild, Hirsch Jenny és Lusztig Mariska.
2. Sonatina Clementitől. 36 mű 3. szám. Első rész. Zongorán előadja: Friedrich Károly.
3. Kettős dal a Kunok dalműből. Császár Ferencztől. Zongora kíséret mellett éneklük: Lusztig Mariska és Reke Piroksa.
4. 7. sz. Sonata. Haydn Józseftől. Első rész. Zongorán előadja: Jóna Kálmán.
5. A rózsá. Olasz dal, szerző Mercadante S. Zongora kíséret mellett éneklük: Brandstätter Irma.
6. Hattyudal a Hunyady László dalműből. Erkel Ferencztől. Zongorán előadja: Gödény Ida.
7. Reggeli üdvözet. Ének hármass. Krug Arnoldtól. 13. mű. Előadják: Brandstätter Irma, Hirsch Jenny, Kuczik Mariska, Reke Piroksa, Schaitl Emma.
8. 7. sz. Sonata. Szerző: Mozart A. W. Allegro. Zongorán előadja: Szabó Gizella.
9. Andante. Szerző: Klein M. Előadják zongorán: Erdősi Mathild, hármóniumon: Szilágyi Sándor, hegedűn: Hitegy Lajos tanár.
10. Sonat. Beethoven Lajostól. 13. mű. Grave. Moltoallegro. Zongorán előadja: Reke Piroksa.
11. Primatialis magyar Biharitól. A régi magyar zene kincseiből összeszedte s zongorára s 4 kézre átírta: Káldy Gyula. Előadják: Bauer Amália és Lusztig Mariska.

II. rész.

1. Windsori vig nők dalmű nyitánya. Nicolai Ottótól. Zongorán 8 kézre előadják: Erdősi Mathild, Reke Piroksa, Dobschorb Nándor és Szilágyi Sándor.
2. Az én dalom. Gumbert Ferdinándtól. 108. mű. Zongora kíséret mellett éneklük: Kuczik Mariska
3. Szalon gyakorlat Mayer Károlytól. 61. mű 3. sz. Zongorán előadja: Erdősi Mathild.
4. Valtozatok Bellini egy dallama felett. Danczia Károlytól 89. mű. Zongora kíséret mellett hegedűn előadja: Csomafáy Sándor.
5. Keringő. Szerző Moszkowski M. 17. mű. Zongorán előadja: Dobschorb Nándor.
6. Éji dal. Ének kettős. Szerző: Campana F. Zongora kíséret mellett éneklük: Hirsch Jenny és Kuczik Mariska.
7. Királynő-polka. Raff Joachimtól. Zongorán előadja: Szilágyi Sándor.
8. A vándor. Schubert Ferencztől. 4. mű 1. sz. Zongora kíséret mellett éneklük: Hirsch Jenny.
9. A galamb. Gounod Károlytól. Előadják

zongorán: Dobschorb Nándor, harmoniumon: Szilágyi Sándor, hegedűn: Hitelessy Lajos tanár.

10. A tavasz és a szerelem. Női énekkar. Szerző: Gall Jan. 3. mű 1 és 2 sz. Éneklik: Böszörményi Róza, Brandtätter Irma, Harsányi Emma, Hirsch Jenny, Kuczik Mariska, Lusztig Mariska, Raics Erzsike, Reke Piroška, Schaitl Emma, Spitz Lina, Sz. Nagy Erzsike, Zivuska Irén.

11. Rákóczi átirata Liszt Ferencztől. Zongorán előadja: P. Nagy Zoltán.

Helyárak: Számozott szék 1 frt. Számozatlan szék 70 kr. Állóhely 50 kr. Jegyeket előre válthatni: egyleti pénztáros Tóth Béla ur gyógyszerárában. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirtalpig nyugtáztatnak. Kezdeté este pontban 7 órakor.

* **Gyászhir.** Őszinte részvétellel értesülünk róla, hogy Böszörményi Róza urhölgy, kit jótékonyágáról széles körben ismertek, ünnep szombatján elhunyt. A haláláról kiadott gyászjelentést nem közölhetjük, mivel az nem küldetett be hozzánk. Béke hamvaira!

— **A villanyos vasut és a zsebóra.** A természettudományi közlöny e havi füzetében a következőket írja az elektromos vasut hatásáról a zseborára Kalecsinszky Sándor. Nagy meglepetésére több ízben észlelte, hogy különben pontosan járó zseborája minden látszólagos ok nélkül valahányszor villanyos vasutra ült, elkezdett rosszul járni. Utána járt a dolognak és rájött, hogy a villanyos vasuti kocsi elhelyezett elektromotor okozója az óra rossz járásának. — Tudvalevő, hogy az elektromágnesek közelében a puha vas mulóképpen azonnal, az aczél pedig hosszabb idő múlva mágnessé alakul. Ugyanaz történik az elektromotor közelében a kocsiiban az óraszerkezetben levő aczélrészekkel is. Az óra érintkező vasrészekéi pedig egymásra vonzó hatással vannak. E vonzás által az egyes részek egymáshoz tapadnak és ennek következtében az óra megáll. A kocsiiban a legnagyobb a hatás a motor közelében, vagyis a közepétáján. Kalecsinszky, hogy erről meggyőződjék, a motor fölé a padlóra tette zseboráját és ime annak percmutatója azonnal megszűnt mozogni. Ugyanezt az órát azonban vastokba téve helyezte el hosszabb időn át a padlóra és az óra szünet nélkül tovább mozgott. Kalecsinszky ebből a tapasztalatból következtetve azt ajánlja, hogy az elektromos vasuton járók órájukat vastokba hordják, a mely megvédi a teljes megállástól, bár teljesen nem védi meg a késétől. Reméli azonban, hogy kísérletei által nem sokára egy egész jó védő szerkezetet fog ajánlhatni. — Azonban mindenesetre legjobb volna a zseborára szabályos járásának biztosítására, ha a tulajdonképeni óraszerkezetben minden vasrészecske ki lenne küszöbölve, s a részek aczél helyett, valamely kemény öntvényből készülének.

* **Katonai hírek.** A 39-dik gyalogezred rezervistái ma vonultak be fegyvergyakorlatra. Köztük van Dr. Bakonyi Samu, lapunk főmunkatársa is, mint hadnagy. Május 10-én utó-állítás lesz a csapó-utcai hadkiegészítő parancsnokságnál.

* **Halálozás.** Id. Juhász Lajos, Juhász Ignác helybeli ügyvéd édes atyja, f. hó 17-én, életének 79-ik évében, aggkórban elhunyt. Ma temették el nagy részvét mellett a péterfia utcai temetőbe. Béke hamvaira!

* **A depr. orvos-gyógyszerész** egy-let f. május hó 23-án, szombaton d. u. 5 ó. saját helyiségében (czegléd-utca 2155 sz.) havi ülést tart, melyre a helybeli és vidéki tagok tisztelettel meghívotnak. Az ülés főbb tárgyai: 1., Dr. Szentpály elmaradt előadása: az üdült hörgő czimen. — 2., Dr. Kenézy: a méhen kívüli terhesség egy esetéről bemutattással. 4., Inditvány: a közegészségügy államivá tétele és a napirenden levő tv. javaslat egészségügyi részének módosítása tárgyában az országgyűléshez intézendő felirat iránt. 5., Folyó ügyek. Debreczen, 1891. május 16. Dr. Varga Géza egyt. elnök.

* **Iskolaszéki ülés,** A debreczeni ref. egyház tanácstermében 1891. évi május hó 22-ik napján d. u. 3 órakor iskolaszéki ülés tartatik. Tárgy: Több fontos iskolai ügy.

— **Az eltelegrafált fény.** Thomas Alva Edison, a föltalálók királya megint óriási találmánnyal készül meglepni a világot. Egy londoni távirat szerint Edison, a ki a hang elszállítását és megörökítését már lehetővé tette, most módot talált rá, hogy tájképeket, arcképeket vagy akárminő fotográfiákat villamosság segítségével nagy távolságokra lehessen vinni. — Annyi azonban bizonyos, hogy szalmaözvegyek és szőkevény sikkasztók nem nagyon fogják áldani Thomas Alva Edisont. Mert szegény sikkasztók sehogy se tudnak majd úgy sietni, hogy eltelegrafált fotográfiájuk meg ne előzze őket, és a hámból kirugó férjek hiába tagadnak majd rögtönzött macacssággal, ha feleségük száz mértföldnyiről fölvetett pillanatnyi fölvételekkel dokumentálja a kemény vádak igaz voltát.

* **Uj menetrend.** A m. kir. államvasutak vonalain f. évi június hó elsejétől új menetrend lép életbe, melyből közöljük a következő részleteket: Budapest és M.-Sziget között a szerencsi irányon kívül P.-Ladány és Debreczenen át is lesz mindkét irányban egy új közvetlen vonatösszeköttetés létesítve; ezen új vonat Budapestről 7 órakor este indul és M.-Szigetre 10 óra 10 perczkor délelőtt érkezik; M.-Szigetről 4 óra 5 perczkor délután indul és Budapestre 6 óra 20 perczkor reggel érkezik. Ugy Szerencsétől Debreczenen át a jelenlegi egyéb vonatok menete is gyorsított. A szerencs-debreczeni vonalon mindkét irányban 2—2 új személyvonat helyeztetik forgalomba, tehát minden irányban 4—4 vonat fog közlekedni; az új vonatok is úgy Debreczenben, valamint Szerencsen megfelelő csatlakozásokkal bírnak és Nyíregyházán a csatlakozó vonatokkal a jelenleginél kedvezőbb összeköttetést nyerne. Ez új vonatok egyike indul Szerencsről 8 óra 55 perczkor délelőtt, érkezik Debreczenbe 12 óra 36 perczkor délután; a második indul Szerencsről 7 óra 28 perczkor este és érkezik Debreczenbe 10 óra 21 perczkor éjjel. Debreczenből az egyik új vonat indul 4 órakor reggel, Szerencsre érkezik 8 óra 18 perczkor délelőtt; a második vonat Debreczenből indul 3 óra 39 perczkor délután és Szerencsre érkezik 6 óra 53 perczkor este. A nyíregyháza-ungvári vonalon a jelenleg reggel Ungvártól-Csapig közlekedő vonat folytatásaképp Csaptól-Nyíregyházáig egy új személyvonat helyeztetik forgalomba, mely Csaptól 6 óra 14 perczkor reggel indul és Nyíregyházára 9 óra 32 perczkor délelőtt érkezik. Ezen vonat Csapon Bátor felé, Nyíregyházán pedig úgy Szerencs mint Debreczen felé csatlakozást talál. A debreczen-büd.-sz.-mihályi vonalon a jelenleg csak hetenként háromszor közlekedő vonatok is naponként fognak közlekedni. A Kisujszállás-gyomai vonalon mindkét irányban egy-egy második vonat helyeztetik forgalomba, mely vonatok Kisujszálláson a Budapest felé, illetve felől közlekedő gyorsvonatokhoz közvetlenül csatlakoznak. Indulás Gyomárról 8 órakor délelőtt, érkezés Kisujszállásra 10 óra 10 perczkor délelőtt; indulás Kisujszállásról 5 óra 30 perczkor délután, érkezés Gyomára 7 óra 45 perczkor este. Arad-Nagyvárad közt Csabán át mindkét irányban egy-egy új közvetlen vonat helyeztetik forgalomba. Aradról indul 5 óra 30 perczkor reggel, Nagyváradra érkezik 9 óra 46 perczkor délelőtt; Nagyváradról indul 4 óra 20 perczkor délután, Aradra érkezik 8 óra 45 perczkor este. Az új menetrendre vonatkozó részletes adatok úgy a kifüggesztett menetrend-hirdetményből, valamint az összes személypénztárak és menetjegy irodákban 10 krajczárért kapható menetrend-könyvecskéből vehetők ki.

* **Bősz fiakeres.** Jónász Jakab fiakeres tegnap részeg fővel arra a gondolatra jött, hogy neki meg kell ölnie a mostoha apját, Virág Sándor egyfogatos. — Elközpott egy baltát és azzal hadonászva ment a piac-utcai bérkocsi állomáshoz. Utközben dühösen forgatta a feje fölött a baltát és nem is tagadta el a szándékát, A rendőrök letartóztatták.

* **Lövészet.** A május hó 17-én tartott lövészet alkalmával díjat nyertek: legjobb mélylövessel dr. Brutmann 1 drb. 2 frtos tallért; legtöbb körlövessel Kovács Gyula 1 drb. 1 frtos tallért. — A május 18-án tartott lövészet alkalmával díjat nyertek: legjobb mélylövessel Kovács Gyula 1 drb. 2 frtos tallért; legtöbb körlövessel Dr. Sz. Szabó József 1 drb. 1 frtos tallért.

* **Búcsú.** Mindazon kedves emlékü jó barátaim és ismerőseim, kiktől, Budapestre történt gyors áthelyezésem következtében, személyesen el nem búcsuzhattam, fogadják ez uton szívélyes Isten hozzád-omat. Szíves és állandó emlékköbe ajánlom magamat. Debreczen, 1891. máj. 18. Braunsperger Nándor, az osztrák-magyar bank tisztviselője.

Debreczeni ingatlanok forgalma

a kir. Törvényszék. mint telekkönyvi hatóságnál f. évi május 9-től - 16-ig.

Keckés István veszi özv. Kálmán Györgyné újföldét 130 frtért.

Géder Sándor és neje Nagy Eszter veszik Nagy József házat ondódi földével 4500 ft.

Papp Julianna Nánási Istvánné veszi Papp Lajos háza és ondódi földé egyharmadrésze illetőségét 550 frtért.

Kádár Mihály és neje Balogh Julianna veszik özv. Kovács Mihályné, Jóna Katalin csapó-kerti szőlőjét 246 frtért.

Özv. Bajomi Sámuelné Luczi Sára veszi Ethei József és neje Kardos Julianna szécsényi kerti szőlőjét 800 frtért.

Szilágyi Sándor és neje Kállai Julianna veszik Kovács József és neje Erdélyi Julianna csapó-kerti szőlője egy részét 105 frtért.

Nagy János veszi Piroška Gábor vénkerti szőlője egy részét 400 frtért.

Deák István és neje Kis Julianna veszik a depr. kereskedő társulat ondódi szántó földét 550 frtért.

Keckés Mihály és neje Kányási Mária veszik Ujvári Sándor és neje Pósalaki Zsuzsanna ondódi szántóföldét 540 frtért.

Szabó János és neje Biró Klára veszik Kis Gergely és neje Barta Mária csapó-kerti szőlőjét 450 frtért.

Lós Mihály veszi Barta János és neje Tiba Sára szőlőjét 150 frtért.

Steiner Márton veszi ifj. Pál János és neje Gombos Julianna házat 1425 frtért.

Debreczeni József és neje Nagy Erzsébet veszik Barta Julianna Ungvári Józsefné házat 1100 frtért.

Irodalom és művészet.

— **Fredro Sándor gróf,** az ismeretes lengyel színműíró, elhunyt Szjemjanicében, Poroszország Posen tartományában. Fredro Lembergben született 1829-ben, hazafiságáról híres lengyel családból. — Atyja részt vett az Oroszország elleni 1812-iki hadjáratban, fia pedig a magyar szabadságharcot küzdötte végig a mirészünkön. Ezért a hadjárat befejezése után Párisba menekült, ahonnan csak 1857-ben térhetett vissza kegyelem útján. A budapesti nemzeti színházban a következő három vigjátékát játszák a most elhunyt szerzőnek: »Egyetlen leány«, »Reggeli előtt«, »A mentor«. Atyja is jeles színműíró volt, kinek »Nők és huszárok« című, szellemtől sziporkázó vigjátéka állandó műsoradarbjá a bécsi Burg-színháznak.

Hadseregünk ismertetése. »Az osztrák-magyar monarchia véderejének szervezete« cz. munkát állított össze nagy gondnal és fáradsággal Bydeskuty Sándor honvédezedes. A hézagot pótló művet, melyet nem csupán a katonai pályán levők, hanem a polgári osztály tagjai is haszonnal forgathatnak, a budapesti Lampel-czég adta ki. Nyolcz részből áll, s tüzetesen ismerteti a véderő minden alkatrészét. E munka bárkinek ajánlható nem csak mint tankönyv, de mint kézikönyv is, melyből mint egy speciális lexiconból minden ez irányban való tudni vágyunkat kevés fáradsággal kielégíthetjük. A véderő szervezetét tárgyaló könyv a dolog természeténél fogva foly-

tonos javításokat és kiegészítéseket igényel; mert a véderő szervezete folytonosan változik, ezért évenként, vagy ha szükséges többször, változásokat tartalmazó ivatek, vagy esetleg füzetek fognak kiadni, ez által a munka elvégzésének lesz eleje véve. A kiadó mindent elkövetett, hogy a munka külalakja a tartalomnak megfelelően. Ára ezen 418 oldalra terjedő műnek 3 frt.

TÖRVÉNYSZÉK.

— Recept a sirkereszten. Az orosz fővárosban különös eset foglalkoztatja jelenleg a törvényt. Az eset előzményei a következők: Egy pétervári orvos hosszabb ideig gyógykezelt egy asszonyt, de hasztalan: végre elhatározta magát, hogy egy erősen ható szerrel tesz még utoljára próbát. De ez sem sikerült, s a beteg nő másnapra kiszivedett. A férj, ki meg volt győződve róla, hogy nejét az erős orvosság ölte meg, folyton azon törte a fejét, hogy miként állhatna bosszút, s erre különös ötlete támadt. Fogta az erős orvosságról szóló receptet s oda ragasztotta megboldogult nejeinek sirkeresztjére, hogy mindenki leolvassa, ki és mi ölte meg a szegényt. Az orvos, ki csakhamar megtudta, hogy orvosi hírében milyen csorbát ütött a különös bosszú, beperelte a férjet s az ügyet a törvénytörvényes napokban fogja tárgyalni.

CSARNOK.

DOLGOZZATOK,

a mig

MÉCSÉTEK KINEM ALSZIK.

Regény a kereszténység első korszakából.

Írta: **Gróf Tolsztoj Leo.**

Fordította: **Somogyi Ede.**

(Folytatás)

HATODIK FEJEZET.

Ne fordítsd el arcodat az inségben szenvedőtől, hanem támogasd testvéredet mindenben; ne mondj semmit se sajátodnak, mert ha részesek és birtokos társak vagytok a megfontolatlanságban, mennyivel inkább kell azoknak lennetek abban, a mi elenyészik, Oktasd gyermekeidet első éveiktől fogva istenfélelemre. Ne parancsolj szolgálóknak, vagy rabszolgáidnak haragodban, nehogy megszünjenek Istentől félni, a ki mindkettőtök felett őröködik, mert ő az embereket nem külsőjük szerint szólítja magához, hanem azokat szólítja, a kiknek lelke élő van készitve.

»A halálnak útja pedig ez: mindenekelőtt tele van rosszakkal és átkokkal; gyilkosság van rajta és házasságtörés, paráznaság, csalás, lopás, bálványimádás, boszorkánykodás, méregkeverés, kapzsóság, hamis tanuskodás, képmutatás, kényelvűség, ravaszság, felfuvalkodottság, rosszakarat, kevélység, piszkos beszéd, irigység, szemtelenség, önhittség, önszeretet; itt található az igazság üldözői, a jónak gyűlölői és a hazugság kedvelői, azok, a kik tagadják, hogy az igazak meg fognak jutalmaztatni, a kik távol tartják magukat mindattól, a mi igaz; a kik nem igaz, hanem gonosz szándékokon török fejüket, a kik nem ismerik a szelidséget és a türelmet; itt vannak azok, kik hiúságokban gyönyörködnek és jutalmakra áhítoznak, a kik nem könyörülnek a szegényeken, a kik nem dolgoznak a fáradtakért, a kik nem ismerik teremőjüket; a gyermekgyilkosok, a kik Isten képét darabokra marczangolják, a kik elfordulnak a szűkölködőktől, a kik lábbal rugdossák a nyomorkodókat, a kik megvédelmezik a gazdagokat; itt vannak a szegények igazságtalan bírái és azok, a kik mindenben vétkeznek. Örizzétek gyermekeim, mindezeketől az emberektől.»

Julius mielőtt a kéziratot végig olvasta, abban a helyzetben érezte magát, a melyben sokan vannak, mikor egy könyvet olvasnak,

azaz mikor mások gondolatait olvassák azzal az őszinte vágygyal, hogy az igazságot kutassák; lelkeik érintkezésbe lépnek azokkal, a kik ezeket a gondolatokat támasztották. Folytatta az olvasást, előre kitalálva azt, a mi következni fog és nemcsak helyeselve az eszméket, melyeket az irat tartalmazott, hanem maga is kifejezést adva azoknak.

Ekkor esett rajta olyan megszokott, látszólag olyan közönséges valami, hogy rendesen elkerüli figyelmünket, pedig életünknek egyik legtitkoszerűbb, legkiválóbb jelensége; ez abban a körülményben áll, hogy az ugynevezett élő ember igazán életre ébred, hogyha érintkezésbe lép az ugynevezett halottakkal, egy életet élve ezekkel. Julius lelke belemélyedt e gondolatok irójának lelkebe és e benső érintkezés után szemlélni kezdte magát és végig tekintette saját életét. És ő maga és egész élete borzasztó csalódásnak látszott neki. Nem élt; hanem az élet körüli minden gondjával és aggodalmával, mindama kísértésekkel, melyeknek alá volt vetve, szétrombolta az igaz élet lehetőségét.

— Nem akarom életemet széttaposni és tönkretenni, mondá magában, élni akarok, rá akarok térni arra az utra, a mely az élethez vezet.

Mindezt elmondta neki Pamphilius régebbi beszélgetéseikben, melyek most a tíz év előtti élénkséggel és erővel támadtak föl benne, és mindez oly tisztán és oly világosnak látszott neki, hogy csudálkozott a felett, hogy képes volt az idegen ember szavaira hallgatni és felhagyott azzal a szándékával, hogy keresztényénné fog válni. Most eszébe jutott az idegennek egyik tanácsa is, mely így szólt: »Ha majd megpróbáltad az életet, akkor aztán, ha még mindig kedved lesz hozzá, térj át a keresztényekhez.»

— Megpróbáltam az életet, mondá magában és nem találtam benne semmi vonzót, semmi lényegét.

Eszébe jutott továbbá Pamphilius ígérete, hogy bármikor jönne a keresztényekhez, bizonyos lehet a szívélyes fogadtatás felől.

— Elég! kiáltott fel; eleget tébolyogtam és szenvedtem; már most elhagyok mindent és keresztényénné leszek és a hit szabályai szerint akarok élni.

Feleségével közölte szándékát s ez magánkiül volt a boldogságtól, mikor ezt hallotta.

Felesége kész volt őt követni. Már most csak az volt a kérdés, hogy miként hajtsák végre ezt a tervet. Mit kezdjenek a gyermekekkel? Ezeket is vigyék és kereszteltessék meg, vagy pedig pogány nagyanyjukkal hagyják? Tanácsos, emberséges lett-e volna őket keresztényékké tenni és az eddigi kényelem és fényűzés után mindazoknak a megpróbáltatásoknak és nélkülözéseknek kitenni, melyekben e szekta tagjai annyira gyönyörködtek? A rabszolganő hajlandónak nyilatkozott velük menni és a gyermekekre mint szemé fényére ügyelni. De az anyai szív nem engedte meg, hogy ehhez hozzájáruljon. Ahhoz ragaszkodott, hogy nagyanyjuknál maradjanak. Julius erre ráállott és ezzel el volt hárítva az egyetlen komoly akadály, és miután ez a kérdés kielégítő módon el volt intézve, Julius és felesége nyomban hozzáfogtak a többi intézkedésekhez, hogy életük legfontosabb lépését megtegyék.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

— **A vetések állása** május hó 9-től 15-ig a földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett jelentések szerint kedvezőtlenebbé változott s a mily kedvező volt az időjárás a növényzetre május elején, olyan káros hatást gyakorolt a nagy hőség és szárazság az utóbbi napokban. A gabonavetések

csakis oly vidéken, a hol kisebb esőzések voltak, gyarapodhattak, eső azonban csakis szórványosan volt; úgy az őszi vetések, mint a tavasziaknak nagyon szükséges az eső. A vetések helyenkint máris kedvezőtlenül állanak, sárgásbarna és itt-ott vöröses színt öltöttek s minthogy férgek is károsítják, ritkulnak és a gaz is terjed bennük, hanyatlásukról panaszkodnak. A buza átlag még közepesek jelezhető; helylyel-közzel azonban eső hiányában gyenge, ritkul, sárgul s e miatt néhol ki is szántották. A megmaradt rozs vetések nagyobb részben nem vártak meg a várakozásnak, gyenge, középszerű és azon aluli termésnél kedvezőbb hozamra csakis egyes vármegyékben van kilátás. — A vetések kalászkutak többnyire kihányták, néhol most kalászkutak. Férgek több helyen károsítják a rozsokat is. Az őszi árpa néhol meglehetősen, de tulnyomó részben ez is gyenge, apró, gazos és megsárgult. A tavaszi árpa eső hiányában általában keveset fejlődött; néhol ez is hanyatlott az által, hogy színét elvesztette, itt-ott ritkulni kezd. Már a zab is panaszra kezd okot szolgáltatni, mindazáltal aránylag véve még ez áll a legkielégítőbben. A tavaszi árpában és zabban férgek, főleg a loma melanopa és csigák, több helyen kárt okoznak. A repce, a mely növény most virágzik, az elterjedt férgek nagy száma következtében szenved, egy-két vármegyét kivételével rossz terméshozatalt ígér. — Hüvelyesek, kerti és kapásnövények, a répavetések kivételével, kedvezően állanak még, de esőre égető szükségük van. A répát az ország nagy részében férgek károsítják, sokat felszántottak belőle. A dohány-palánta még meglehetősen, kiültetése folyamatban van. Az elkészett vetési és ültetési munkálatok még most is folynak, Mesterséges és természetes kaszálók csekély kivétellel közepeseknek mondhatók; a legelőviszonyok különbözők. A szőlők kedvezőbb állanak, mint egy hét előtt állottak. — Gyümölcs meg lehetőségen mutatkozik.

Budapesti gabonatózsde. Május 16-án. Buza tavaszra —— pénz, —— áru, máj. — jun. 10-23 pénz, 10-25 áru, őszre 9-72 pénz 9-74 áru. — Tengeri (új) 1891. máj. — jun. 6-65 pénz, 6-67 áru. Zab őszre 6-30 pénz, 6-32 áru, őszre 6-77 pénz, 6-86 áru. Káposztarepce aug. — szept. 16-75 pénz, 17. — áru.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

május 15.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Őreg nehéz (páronkint 300—400 klgon felüli sulyban) 42,50—44,50. Őreg közép (páronkint 300—400 klg-sulyban) ——. 3. Fialat nehéz (páronkint 320 klgon felüli sulyban) 45.—46,50 4. Fialat közép (páronkint 251—320 klg, sulyban) 45.—46,50 5. Fialat könnyű (páronkint 250 klgmig terjedő sulyban) 47.—47,50 II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280 klgon felüli sulyban) 42,50—44,50 7. Közép (páronkint 220—280 klg, sulyban) 45.—45,50 8. Könnyű (páronkint 220 klgig terjedő sulyban) 46.—47.—. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 260 klgon felüli sulyban, 45,50—46.— 10. Közép (páronkint 220—260 klg, sulyban) 45,50—46.— 11. Könnyű (páronkint 220 klgmig terjedő sulyban) 45.—46.— Sertés létszám: május 13. napján volt készlet 138,884 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizalmi való sertés —.—, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 2839 drb.

Szerkesztői üzenet.

—1—r urnak, helyben. Sajnáljuk, de beküldött cikkét nem adhatjuk ki, mert annak éle a »Debreceni Hírlap« ellen irányul. Nem azért, mintha valami nagyon szerelmeseink lennénk t. laptársunkba, hanem azért, mivel t. laptársunk a bagaria-cszimapolémia után fölmondta a csere-viszonyt. (Pedig a ki haragszik, annak nincs igaza! Különben soha nagyobb baj nem érjen bennünket!) Most tehát kölcsönösen úgy tekintjük egymást, mintha nem léteznénk; míg eddig testvéries viszonyban éltünk egymással, az az ütöttük egymást, a hol lehetett: most már teljes közönytél viseltetünk egymás iránt, — mi nekünk legalább erős elhatározásunk, hogy a »D. H.« közleményeire többé nem reflektálunk, bármely oldalról támadjon is meg bennünket. Ezt annál könnyebben tehetjük, mert mi igazán nem olvassuk többé a »D-i H-ot, s a mint mi nem polemizálunk vele, úgy

másnak sem engedhetjük meg, hogy lapunkban a »D-i H-p«-pal polemizáljon. Ha uraságodnak baja van e lappal, küldje be más laphoz a mi hozzánk küldött cikket, mert mi ennek helyét nem adunk.

T. J. urnak, Székelyhid. Pünköszt versét csak tegnap kaptuk meg, így az ünnepi számrak elkészült. De miután e lendületes verset sajnáljuk a papirkészítőtől: közöljük most — »post festa.« Megolvassák azt most is szívesen!

R. I. urnak, Nagy-Károly. A kérdézet urat nem ismerjük. Debreczenben 60,000 ember lakik, bajos dolog tehát itt mindenkit ismerni. A kir. tábla ügyeire vonatkozólag teljes tájékozást nyújt a »Jogi Heti-
lap«, vidéki megkeresésekre is szívesen válaszol, tes-
sék tehát e laphoz fordulni.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

A nyári táncmulatságokra

Szabó Lajos fiai cégnél

nagy választékban kaphatók:

FRANCZIA BATISTOK,
zefirek és atlassin

gyapju Voile-ok,

CRETONOK,

olcsó szabott árakban.

232. —19.

Kardos Lászlónál

CZEGLÉD-UTCZA

kaphatók

a legujabb francia

batistok,

ZEFIREK,

222. 4. angol és szerb

vásznak.

Gyenes Lajos

NŐI DIVAT RAKTÁRA

Debreczen, főtér városház épület.

Nagy választékban találhatók raktáron:

uhaszövetek és diszek,

SELYEM FOULÁRDOK,

gyapju voilek,

Batistok és szerb vásznak,

Mosható toilek és szatinok,

NAPERNYŐK,

Mintákat kívánatra bérmentve küldök.

Női ruhák elkészíttetését, salátaszöveimből el-
vállalom. 50—16

Legujabb
NŐI TAVASZI
DIVAT KELMÉK

teljes választékban

nagyobb bevásárlás folytán

52—29 különösen előnyös 91

olcsó árak mellett

hozza való diszkekkel 2

Kunz József és Társa

cségnél, Kistemplom-bazár.

Stern József és Testvére

faárúgyára

DEBRECZENBEN.

253

5—3

Kitűnő minőségű száraz

parkétát és hajópadlót

ajánl legjutányosabb árban.

Csődbe jutott bécsi nagy üzletek,

továbbá egész gyártelep összes áru megvétele által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy az alant felsorolt árukat **mosás olcsó áron adhatom.** Ne mulassza el tehát senki ezen kedvező alkalmat és szerezzen be gyorsan olcsó és jó női ruhákat s felöltőket, csikkekét stb.

Weiss Samunál Budapest, kerepesi-ut 24. sz. „a fekete sashoz.”

1 kész utcza ruha divatos és elegánsan elkészítve fekete terno vagy kammgarnkelméből	ezelőtt most frt frt	26.— 13.—	1 mtr. atlasz szatin bel-földi	—85 —47
1 kész utcza ruha divatos és elegánsan elkészítve, fekete terno vagy kammgarnkelméből legfinomabb		35 — 18.—	1 mtr. atlasz szatin valódi francia	1.10 —.55
1 kész utcza ruha divatos és elegánsan elkészítve, színes egyszín vagy kockázott kelméből.		20.— 10.50	1 mtr. duplaszéles ruha-kelme minden színben, egyszín vagy kockás 580 legszebb mintában	1.05 —.58
1 kész utcza ruha divatos és elegánsan elkészítve, legfinomabb tiszta gyapjukelméből		30.— 16.—	1 mtr. duplaszéles ruha-kelme minden színben egyszín, vagy kockás 515 legszebb mintában	1.45 —.75
1 szövet házi pongyola (slafrok)		15.— 7.50	1 mtr. batiszt legujabb mintákban belföldi	—75 —.42
1 őszi-tavaszi köpeny testhez álló vagy francia szabásu paszománnyal diszítve		19.— 9.—	1 mtr. batiszt valódi francia	1.10 —.54
1 őszi-tavaszi köpeny testhez álló vagy francia szabásu paszománnyal diszítve, legfinomabb		22.— 12.—	1 mtr. jó mosó creton vagy voille	—44 —.28
1 őszi tavaszi-köpeny kerék (rad) szabásu		20.— 11.—	1 mtr. jó mosó creton vagy voille , valódi francia	—50 —.34
1 őszi tavaszi-köpeny kerék (rad) szabásu legfinomabb		28.— 15.—	1 vég rumburgi vászon 54 rőfös	32.— 17.—
1 Vászor porköpeny		7.— 3.50	1 vég rumburgi vászon 30 rőfös	17.— 8.50
1 Lüsztör porköpeny		9.— 4.50	1 vég hollandi vászon 30 rőfös	18.— 9.25
1 Selyem porköpeny		20.— 12.—	1 vég creasz vászon 30 rőfös	12.— 5.60
1 fekete mantill kammgarn, v. alapin kelméből, selyem bélés és csipkével		16.— 8.50	1 vég sziléziai, vagy szeptesi vászon 30 rőfös	10.— 5.10
1 fekete mantil gyöngykelméből, valódi spanyol csipkével diszítve		30.— 14.50	1 vég Chiffon 30 rőfös III. rendű	8.50 4.50
1 őszi-tavaszi kabát fekete és színes atlasz beléssel		10.— 5.—	1 vég Chiffon 30 rőfös II. rendű	11.— 6.—
1 őszi-tavaszi kabát atlasz beléssel, finom adriai kammgarn kelméből		15.— 7.50	1 vég Chiffon 30 rőfös I. rendű	14.— 8.—
1 őszi-tavaszi kabát legfinomabb adria kelméből leger vagy faconnal		22.— 11.—	1 vég kanavász 30 rőfös csikos vagy kockás	10.— 5.40
1 mtr. duplaszéles fekete terno vagy kammgarn kelme		1.40 —.65	1 vég kanavász 30 rőfös valódi czérna	16.— 7.50
1 mtr. duplaszéles fekete terno vagy kammgarn kelmé, legfinomabb tiszta gyapju		2.25 1.10	1 vég belső ágyhuzat (nanking) rózsza vagy fehér színben 30 rőfös	15.— 7.50
1 mtr. duplaszéles ruhakelme minden színben, egyszín vagy kockás 635 legszebb mintában		—75 —38	1 vég damaszt grádlí 30 rőfös virágos, vagy csikos	15.— 7.50
1 mtr. duplaszéles valódi angolkelme		2.40 1.15	1 vég damaszt grádlí 30 rőfös virágos, vagy csikos legfinomabb	20.— 9.25

Továbbá kész gyermekruhák, köpenyek- és rövid kabátkák, nap- és esernyők, selyemkendők stb. stb. bámulatos áron adtnak el.

Megrendelések legegényesebben és legizlésteljesebben az utolsó párisi és berlini divat szerint saját működőkkel ellátott műhelyemben 10 óra alatt, és gyászruhák 6 óra alatt készíttetnek. Vidéki megrendelések lelkiismeretes és legpontosabban eszközöltetnek, meg nem felelő esetben készséggel visszacséréltetnek. Vidéki megrendeléseknél elegendő egy jól álló mintaderék és az alj hossz mértéke. 2—2

Leszállított árak!

Atyámtól átvett **üveg, porcelán** és **konyha berendezési** üzletben tulhalmazott raktár miatt az összes **asztali thea, kávé, mocca** készleteket, **függő lámpákat, fa- és bádóg-tálcákat, virág-vázákat, dísz-korsókat** a mai naptól leszállított

gyári áron

szolgálom.

Debreczen, 1891. május hó.

Tisztelettel

251 15-4

Uj. Pájer József.

ÜGYNÖKÖK

törvényszékiileg megengedett sorjegyek részletfizetés melletti eladására általunk

Legelőnyösebb feltételek

mellett mindenhol felvételnek.

Fővárosi

váltóüzlet társaság

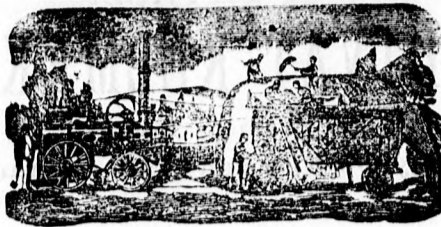
ADLER és Társa Budapest,

Fürdő- és Dorottya-utca sarkán.
235 6-3

A magy. kir. államvasutak gépgyára

legújabb szerkezetű, a gyakorlatban legjobbaknak bizonyult felülmulhatlan kitűnőségű **fa-, szén- és szalmafütésre berendezett**

6-, 8- és 10 lóerejű locomobiljait

nagy tüzszekevényel, szab. szikrafogóval, valamint a hazai viszonyokhoz alkalmazott és számtalan versenyen eddigelé legyőzhetlen maradt.

48, 54 és 60 láb széles vaskeretű gőzcséplőgépeit

szab. meghosszabbított rázóasztallal és sajátos szerkezetű szab. nagy törekfárostával, mely

rendkívüli előnyöket nyújtó újításokkal immár közel 1000 darab működik az országban a legfényesebb sikerrel; ugyszintén a locomobil hátsó futókerekén könnyen és kényelmesen alkalmazható, új találmány

Tibor-féle szabadalmazott körfűrészeit,

melyek egyszerűség és czélszerűség tekintetében az eddigi szerkezeteket messze fölmúlják. Továbbá a legcsekélyebb vonóerőt igénylő, leggyorsabban dolgozó és mégis legbiztosabb kötést végző.

Massey Toronto kéveköti aratógépet,

mely a mult évi párisi világiállítás alkalmával Noisielben rendezett nemzetközi versenyen a világ leghíresebb készítményeivel sikra szállva a

„Grand Objet D'Art“

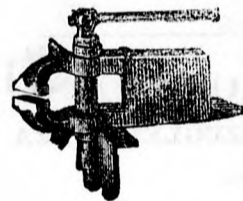
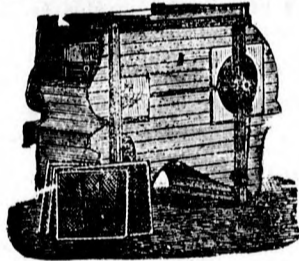
nyerte; az egyetlen kitüntetés mely egy önálló üzemképes és áruba bocsátható kéveköti aratógépet érhet; végül a legkitűnőbb gyártmányu 2, 2½, 3 és 4 lóerejű gőzcséplőgarnitúrait és legerősebb szerkezetű járgányos cséplőkészleteit, valamint mindenemű mezőgazdasági gépeit ajánlja kedvező fizetési feltételek mellett

Fehér Miklós a m. kir. államvasutak gépgyára vezérügynöke
Budapest, Üllői-ut 25., „Köztelek.“

117.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

6-6

TÓTH GYULA

ELŐBB

TÓTH LAJOS és TÁRSA

vaskereskedése Debreczen, főpiacz városház sarkán.

Ajánl:

Gazdáknak

mezőgazdasági eszközöket,

GAZDASSZONYOKNAK

konyha felszereléseket,

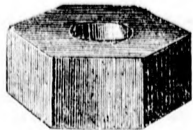
Iparosoknak

minden iparághoz tartozó, a közönségestől a legfinomabb aczél szerszámokat utóbbiakért minden darab jótállás mellett.

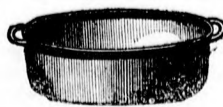
Épület-vállalkozóknak

mindenféle vasalásokat vasban és rézben a legerősebb készítményekben

Legjutányosabb árak.

227.

100-34.

